Szilágyi Zsófia

Román szomszédok

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXI. évfolyam, 47. szám, 2017. november 24.

Doru Pop: Szocialista szappanopera. Fordította Tamás Etelka. Lector Kiadó, Marosvásárhely, 2017, 286 oldal, 3000 Ft

A címbe is emelt szappanopera szó eredetije a *telenovelă* – bár kicsit sem tudok románul, azt feltételezem, hogy ezt akár teleregénynek is lehetne fordítani. Semmi bajom nincs a fordító által választott műfajmeghatározással, hiszen a *Dallas*, amiről rögtön a regény elején szó esik, szappanopera volt – a *Szomszédok* viszont, amelynek sajátos, naturalista verzióját megéli a lakótelepre költöző kisfiú, teleregényként határozta meg önmagát. Ebben a regényben a „blokk", ahogy romániai magyarul mondják, meglehetősen távol áll Lenke néni és Vágási Feri otthonosnak, barátságosnak beállított környezetétől, itt nincs intimitás, nyugalom, jószomszédi viszony, van viszont kurva elvtársnő, házastársi ordítozás éjszakánként, és mindent átjáró cigarettafüst. A kisfiú számára, aki jobban szenved Bobby Ewing halálakor (a főhős kisfiút évekig Bobinak nevezik a családjában), mint amikor az apját veszíti el, a blokkba költözéssel már nem nézi a sorozatokat, hanem testközelből éli meg. Ezen a ponton, a blokklakóknál, meg az apátlanságnak a regényt átszövő motívumánál még Dragomán György *A fehér király*a is eszünkbe juthat. Annak idején, ahogy hallottam, a Romániában tanuló magyar szakosok gyakran kapták meg feladatként, hogy vessék össze Sadoveanu *A balta* című kisregényét Móricz *Barbárok* című novellájával – ha ez a párhuzam már kimerült, lehet bőven találni új összevetnivalót.